

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T. N.M., a.s. so sídlom B. X., M.**, IČO: X., zastúpený: *JUDr. M. O.advokátom so sídlom M.X., Ž.*, proti žalovanému: **Daňový úrad Martin, Jesenského 23, Martin**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. 666/231/87609/09/Sop zo dňa 10.11.2009, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 20S/5/2010-22 zo dňa 6. apríla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline, č.k. 20S/5/2010/-22 zo dňa 6. apríla 2010 **zrušuje** a vec **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením krajský súd podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného - Daňového úradu Martin č. 666/231/87609/09/Sop zo dňa 10.11.2009 z dôvodu, že preskúmať sa majúce rozhodnutie je zo súdneho prieskumu vylúčené na základe § 248 OSP. Daňový úrad predmetným rozhodnutím v zmysle § 50 ods. 4 zák. č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 511/1992 Zb.“) nevyhovel reklamácií žalobcu zo dňa 29.10.2009 proti postupu správcu dane vyplývajúceho z Oznámenia o kompenzácií nadmerného odpočtu č. 666/231/82570/09/Sop zo dňa 15.10.2009.

Proti uzneseniu súdu podal žalobca odvolanie, v ktorom namietal postup súdu podľa § 248 OSP. V odôvodnení odvolania poukázal na napadnuté rozhodnutie žalovaného, ktoré sa priamo dotýka práv a postavenia daňového subjektu, nakoľko meritórne rozhodlo o nevyhovení podanej reklamácií (riadnemu opravnému prostriedku) o vykonaní zápočtu (kompenzácie) daňových pohľadávok a záväzkov. Uviedol, že rozhodnutie určuje žalobcovi povinnosti týkajúce sa spôsobu platenia daní. V súvislosti so započítaním daňových pohľadávok poukázal na začaté reštrukturalizačné konanie a na povolenie reštrukturalizácie spoločnosti.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu proti uzneseniu súdu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§246c ods. 1 veta prvá a § 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnuté uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť.

Zo súdneho spisu vyplýva, že dňa 15.10.2009 Daňový úrad Martin v zmysle ustanovenia § 63 ods. 8 zák. č. 511/1992 Zb.. oznámil, že časť nadmerného odpočtu vo výške 598,89 eur, ktoré žalobca uplatnil dokumentom Riadne daňové priznanie vzor 2009 dňa 25.8.2009 za zdaňovacie obdobie júl 2009 bude použitá na kompenzáciu daňového nedoplatku na dani Daň z príjmov zo závislej činnosti za rok 2008, ktorý nebol zaplatený v lehote splatnosti. Postupom podľa § 50 ods. 4 zák. č. 511/1992 Zb. žalobca podal proti oznámeniu reklamáciu. Dôvodil tým, že spoločnosť žalobcu je v procese reštrukturalizácie v zmysle zák. č. 7/2005 Z.z. a z toho dôvodu nastúpili účinky § 114 ods. 1 písm. f) zákona, ktoré zakazujú postup započítania. Podotkol, že začiatok reštrukturalizačného konania nastal 7.3.2009 zverejneným uznesenia Okresného súdu v Žiline č. 1R/1/2009, v Obchodnom vestníku č. OV 45B/2009 a je záväzný pre všetky osoby, daňový úrad nevynímajúc. Z uvedeného dôvodu žiadal o vrátenie dane z pridanej hodnoty. Rozhodnutím zo dňa 10.11.2009 reklamácii daňového subjektu žalovaný nevyhovel. Daňový subjekt poučil žalobcu – o nemožnosti podať proti rozhodnutiu odvolanie.

Podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Podľa § 50 ods.1,2,3,4 zák. č. 511/1992 Zb. daňový subjekt môže uplatniť námietku v prípadoch ustanovených týmto zákonom. Námietku musí podať daňový subjekt písomne alebo ústne do zápisnice do ôsmich dní odo dňa, keď sa o namietaných skutočnostiach dozvedel. Podaná námietka nemá odkladný účinok, ak tento zákon neustanovuje inak. Správca dane posúdi námietky, rozhodne o nich a toto rozhodnutie musí obsahovať odôvodnenie. Proti rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Proti postupu správcu dane pri platení a evidencii dane môže daňový subjekt podať reklamáciu. Na podmienky a spôsob vybavenia reklamácie sa primerane vzťahujú odseky 2 a 3.

Podľa § 248 písm. a) OSP súdy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania.

Krajský súd pri rozhodovaní o podanej žalobe vychádzal z aplikácie § 248 OSP v spojení s § 250d ods. 3 OSP pričom dospel k záveru, že predmetom preskúmania je

rozhodnutie procesnej povahy, ktorého výsledky a teda právne účinky nezasiahli do samotných práv účastníka konania a preto konanie zastavil.

Odvolaací súd sa s uvedeným záverom nestotožňuje z nasledovných dôvodov:

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojitosti s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Z podania žalobcu vyplynulo, že preskúmať sa majúcom rozhodnutím o vykonaní zápočtu (kompenzácie) daňových pohľadávok a záväzkov sa cíti byť dotknutý na svojich právach a povinnostiach tým, že daňový úrad autoritatívne rozhodol o právach a povinnostiach týkajúcich sa platenia dani ako aj o spôsobe zániku jeho práv a na vrátenie nadmerného odpočtu. Toto rozhodnutie daňového úradu je konečné, daňový subjekt sa nemôže proti nemu odvolať.

Krajský súd sa taktiež nezaoberal tvrdením žalobcu, že pohľadávky na dani z príjmov majú z dôvodu reštrukturalizácie samostatné právne režimy a všetky tzv. staré pohľadávky má žalovaný ako správca dane uplatniť v reštrukturalizačnom konaní prihláškou. Žalovaný však započítal daňové pohľadávky voči daňovému subjektu a znížil nadmerný odpočet na DPH.

Toto rozhodnutie však podľa názoru odvolacieho súdu nemá povahu rozhodnutia procesného, ktoré sa týka iba vedenia konania. Nebolo rozhodované iba o procesných právach a povinnostiach daňového subjektu, ale ide o rozhodnutie, ktorým pri kompenzácii vykonanej správcou dane sú nepochybne dotknuté práva daňového subjektu, keďže dochádza jednak k zmene výšky daňového nedoplatku vyplývajúceho z predpisov hmotného práva a jednak k zmene výšky nadmerného odpočtu požadovaného na vrátenie.

Odvolaací súd považuje za potrebné s poukazom na § 79 zák. č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty uviesť, že nárok na vrátenie nadmerného odpočtu vyplýva priamo zo zákona, po splnení tam uvedených podmienok; nie je podmienený existenciou rozhodnutia správcu dane. Daňový subjekt preto musí mať, pri prípadnom nezákonnom rozhodnutí o reklamácií podanej proti vykonaniu kompenzácie, ktorej faktickým výsledkom by mohlo byť nevrátenie nadmerného odpočtu, na ktorý vznikol nárok, možnosť domáhať sa preskúmania takéhoto rozhodnutia na súde v súlade s čl. 46 ods. 2 ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Krajský súd z vyššie uvedeného dôvodu nepostupoval správne, keď konanie o návrhu daňového subjektu podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil. Pri posudzovaní či rozhodnutie o reklamácií podlieha súdnemu prieskumu je nutné sa zaoberať povahou úkonu správcu dane proti ktorému bola reklamácia podaná, skúmajúc, či rozhodnutím o reklamácií v konečnom dôsledku došlo k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností daňového subjektu, alebo či

môžu byť jeho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté. Rozhodnutie o reklamácií podanej proti postupu správcu dane pri platení dane a evidencii dane s poukazom na ust. § 63 ods. 8 zák. č. 511/1992 Zb. nemožno považovať za rozhodnutie vylúčené zo súdneho prieskumu podľa § 248 písm. a) OSP ako procesné rozhodnutie týkajúce sa vedenia konania.

Odvolací súd z uvedených dôvodov odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu posúdiť podanú žalobu s ohľadom na skutkové námietky daňového subjektu uvedené jednak k v samotnej žalobe ako aj v odvolaní proti uzneseniu krajského súdu a vo veci meritórne rozhodnúť.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 224 ods. 3 OSP).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. augusta 2010

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Andrea Jánošíková